

Universiteit Utrecht

‘Be active, be socially accepted, be happy’

Master’s thesis Utrecht University

Master’s programme in Clinical Child, Family and Education Studies

Berens, P. (Pien) – 3982890

Supervising lecturer: Johannes Noordstar

Second assessor: Chiel Volman

Date: 15 juni 2016

Words: 4485

Voorwoord

Voor u ligt de thesis ‘Be active, be socially accepted, be happy’. Het onderzoek voor deze thesis naar globaal zelfbeeld, sportieve activiteit, sociale acceptatie en sportief zelfbeeld, is uitgevoerd bij verschillende basisscholen in Nederland. Deze thesis is geschreven in het kader van mijn afstuderen aan de opleiding ‘Clinical Child, Family and Education Studies’ aan de Universiteit Utrecht. Van september 2016 tot en met juni 2017 ben ik bezig geweest met het onderzoek en het schrijven van mijn thesis.

Het onderzoek is onderdeel van de ‘Be active, be happy’-studie, een onderzoek naar de samenhang tussen motorisch functioneren, fysieke activiteit en globaal zelfbeeld bij kinderen van groep 4 tot en met groep 8. Dit onderzoek is opgestart door mijn begeleider Johannes Noordstar en mijn tweede beoordelaar Chiel Volman.

Tijdens mijn onderzoek stond mijn scriptiebegeleider, Johannes Noordstar, altijd voor me klaar. Hij heeft steeds al mijn vragen vlot beantwoord waardoor ik verder kon met mijn onderzoek en hij gaf hierbij ook ruimte aan mijn eigenwijsheid. Bij dezen wil ik hem graag bedanken voor de fijne begeleiding en ondersteuning tijdens dit traject. Daarnaast wil ik alle participanten en basisschool ‘Het Kofschip’ bedanken voor het meewerken aan dit onderzoek. Tot slot wil ik alle mensen bedanken die hun ideeën met me hebben gedeeld en me hebben gesteund tijdens de periode van mijn onderzoek en het schrijven van mijn thesis. Zonder de medewerking van alle bovengenoemde mensen had ik dit onderzoek niet kunnen voltooien.

Samenvatting

Het Exercise and Self-Esteem Model is een veelgebruikt model om de samenhang weer te geven tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld, gemedieerd door het sportief zelfbeeld. Er is nog weinig bekend over de samenhang tussen deze constructen bij kinderen op de basisschool. Dit onderzoek heeft de samenhang tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld onderzocht. Er is bekeken of deze samenhang gemedieerd wordt door sociale acceptatie en sportief zelfbeeld. De verschillen in samenhang zijn onderzocht voor meisjes en jongens, en tijd in teamsport en tijd in individuele sport. Een groep van 57 kinderen met een gemiddelde leeftijd van 8 jaar, deden mee aan dit onderzoek. Er is gebruik gemaakt van de Competentiebelevingsschaal voor Kinderen (CBSK) en een zelfontwikkelde vragenlijst Sportieve Activiteiten. Uit de resultaten bleek dat er een samenhang is tussen globaal zelfbeeld en sociale acceptatie, en tussen globaal zelfbeeld en sportief zelfbeeld. Deze samenhang bleek uitsluitend bij meisjes, en niet bij jongens, te bestaan. Er is geen samenhang gevonden tussen sportieve activiteit en sociale acceptatie, en tussen sportieve activiteit en sportief zelfbeeld. Er zijn geen significante verschillen gevonden tussen tijd in teamsport en tijd in individuele sport.

Abstract

The Exercise and Self-Esteem Model is used to display associations between sport's activity and global self-esteem, mediated by sport's self-concept. There is little known about these associations in elementary school children. The purpose of this research was to test whether children's participation in organized sport activities is associated with global self-esteem. This study explored whether children's sport self-concept and social acceptance mediated the associations between time spent in organized sport activities and self-esteem. This associations were compared between boys and girls, and between time in individual- and time in team-oriented organized sport activities. A group of 57 children with an average age of 8 years old, were participating. The 'Competentiebelevingsschaal voor Kinderen' and a self-designed questionnaire, to measure sport activities, were used. Study results showed associations between global self-esteem and social acceptance, and between global self-esteem and sport's self-concept. Comparing boys and girls, only girls showed associations between these concepts. There were no associations between sport's activities and global self-esteem; between sport's activities and social acceptance; between sport's activities and sport's self-concept. There were no differences between time in individual- and time in team-oriented sport's activities.

Het globaal zelfbeeld wordt gezien als een goede indicator voor het algehele welzijn (Paradise & Kernis, 2002; Rosenberg, Schooler, Schoenback & Rosenberg, 1995). Het globaal zelfbeeld wordt gedefinieerd als de algemene evaluatie van de persoon over zichzelf (Harter, 2006; Marsh, 1990). Een positief globaal zelfbeeld staat in verband met geluksgevoelens en tevredenheid over het leven. Een negatief globaal zelfbeeld is daarentegen geassocieerd met depressie, angst en suïcidale gedachten (Babiss & Gangwisch, 2009; Dishman, et al., 2006; Harter, 1989; Taylor, Sallis & Needle, 1985).

Basisschoolkinderen die in sport participeren hebben een positiever globaal zelfbeeld dan kinderen die dat niet doen (Fletcher, Nickerson & Wright, 2003; McHale et al., 2005; Simpkins, Fredericks, Davis-Kean & Eccles, 2006; Smith & Smoll, 2002). Volgens de ontwikkelingstheorie van Erikson (1963) zijn kinderen gedurende hun basisschoolperiode in het 'vljijt versus minderwaardigheid' stadium. In dit stadium staat het ontwikkelen van competenties centraal. Ook in recentere theorieën komt naar voren dat kinderen in deze periode hun competenties veranderen. Echter is ook hun zelfbeeld hierover aan verandering onderhevig. Tijd besteden aan activiteiten die het ontwikkelen van competenties bevorderen gedurende deze periode, schijnt een belangrijke bijdrage te leveren aan de algehele ontwikkeling en globaal zelfbeeld van het kind (Harter, 1993, 1999; Mahoney et al., 2005). Er is een significante, positieve samenhang gevonden tussen globaal zelfbeeld en sportieve activiteit bij basisschoolkinderen (Babiss & Gangwisch, 2009; Biddle & Asare, 2011; Jackson & Marsh, 1986; Noordstar, van der Net, Jak, Helders & Jongmans, 2016; Richman & Shaffer, 2000). Sportieve activiteit wordt de tijd bedoeld, die kinderen aan georganiseerde sport besteden. Meisjes blijken in iedere groep van de basisschool minder sportief actief te zijn dan jongens (Basterfield et al., 2011; Cleland et al., 2010; Dimech & Seiler, 2011; Messner, 2002).

Sportief zelfbeeld

Het globaal zelfbeeld wordt beïnvloed door lagere orde zelfbeelden die vaak ook een rol spelen in de samenhang tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld (Marsh, 1990; Marsh & O'Mara, 2008; Shavelson, Hubner & Stanton, 1976). Een van de lagere orde zelfbeelden die de samenhang kan mediëren tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld, is het sportief zelfbeeld (Bowker et al., 2003; Jackson & Marsh, 1986; Noordstar et al., 2016). Het Exercise and Self-Esteem Model (EXSEM) is een veelgebruikt model om associaties weer te geven tussen sportieve activiteit, het sportief zelfbeeld en globaal zelfbeeld. Volgens het EXSEM wordt het globaal zelfbeeld beïnvloed door het fysieke zelfbeeld, welke op zijn

beurt wordt beïnvloed door vier lagere orde zelfbeelden. Dit zijn fysieke kracht zelfbeeld, fysieke conditie zelfbeeld, fysieke aantrekkelijkheid zelfbeeld en sportief zelfbeeld. In dit onderzoek wordt specifiek de samenhang tussen sportieve activiteit, globaal zelfbeeld en sportief zelfbeeld onderzocht (Sonstroem, Harlow en Josephs, 1994).

Verskil in samenhang tussen jongens en meisjes

Jongens hebben over het algemeen een positiever sportief zelfbeeld dan meisjes (Cole et al., 2001; Eccles & Harold, 1991; Fredricks & Eccles, 2002; Jacobs, Lanza, Osgood, Eccles & Wigfield, 2002; Marsh, Gerlach, Trautwein, Ludtke, & Brettschneider, 2007; Wigfield et al., 1997). Uit onderzoek is echter gebleken dat alleen bij meisjes een significante samenhang bestaat tussen globaal zelfbeeld, de sportieve activiteit en het zelfbeeld van de sportieve activiteit (Bowker, Gadbois & Cornock, 2003; Noordstar et al., 2016).

Verskil tussen team- en individuele sport

Teamsporten en individuele sporten hebben mogelijk een verschillende uitwerking op het sportief zelfbeeld van kinderen. Zo is er een verschil in de mate van feedback tussen teamsport en individuele sport, en een verschil in de mate van vergelijking met leeftijdsgenoten tussen teamsport en individuele sport (Horn & Hasbrook, 1987; Horn & Weiss, 1991; Roberts & Treasure, 1992). Kinderen die een individuele sport beoefenen vergelijken hun resultaten eerder met het eigen kunnen en eerdere prestaties, in plaats van met die van andere kinderen (Slutzky & Simpkins, 2009). Bij individuele sporten krijgen kinderen daarnaast een betere indruk van het eigen vermogen, zonder dat deze beïnvloed wordt door teamgenoten (Zaccaro, Peterson & Walker, 1987). Het beoefenen van een teamsport voorspelt, meer dan een individuele sport, een positief globaal zelfbeeld (Hansen, 2006; Jacobs, Vernon & Eccles, 2005; Pedersen & Seidman, 2004; Vilhjalmsson & Thorlindsson, 1992).

Sociale acceptatie

Sociale acceptatie komt niet als variabele voor in het EXSEM, maar wordt wel gezien als een variabele die de samenhang tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld medieert (Babiss & Gangwisch, 2009; Daniels & Leaper, 2006; McGee, Williams, Howden-Chapman, Martin & Kawachi's, 2006; Smith, 2003). Mensen hebben de natuurlijke drang om erbij te horen. Het is een belangrijk onderdeel bij het ontwikkelen van een positief globaal zelfbeeld. Mensen internaliseren het positieve aanzien en ervaren een positief globaal zelfbeeld als ze het gevoel hebben sociaal geaccepteerd te worden. (Sullivan, 1953). Ook basisschoolkinderen hechten veel waarde aan het gevoel 'erbij te horen' (Daniels & Leaper, 2006). Participatie in

sport kan volgens Smith (2003); Weiss en Duncan (1992) een goed middel zijn om sociale contacten te maken. Door te participeren in sport kan het kind contact maken met andere kinderen en ook zijn individuele sportkwaliteiten verhogen, waardoor hij populairder wordt bij leeftijdsgenoten.

Vershil in samenhang tussen jongens en meisjes

Sportparticipatie draagt volgens Jaffee en Ricker (1993) bij aan een positief zelfbeeld over sociale acceptatie bij meisjes, bij jongens hebben zij dit niet onderzocht. Meisjes ontwikkelen een positief sportief zelfbeeld door het sportief actief zijn, doordat anderen het bewonderen dat zij aan sport doen. Er is weinig recent onderzoek over de verschillen in samenhang tussen jongens en meisjes wat betreft het zelfbeeld over sociale acceptatie (hierna sociale acceptatie) in relatie met sportieve activiteit.

Vershil tussen team- en individuele sport

Uit de studie van McHale et al. (2005) blijkt dat sportparticipatie in een team een langdurig effect heeft op de sociale vaardigheden van kinderen en dat deze gedragingen gegeneraliseerd kunnen worden naar het gedrag in de klas. Sportparticipatie in een teamsport, in tegenstelling tot een individuele sport, kan werken als een buffer tegen sociale angst (symptomen) (Dimech & Seiler, 2011). Volgens Sandstrom en Coie (1999) zorgt participeren in groepsactiviteiten, zoals het beoefenen van een teamsport, voor betere sociale aansluiting.

In een onderzoek van Slutzky en Simpkins (2009) werd net als in huidig onderzoek bekeken of het sportief zelfbeeld een mediator kan zijn in de relatie tussen sportieve activiteiten en globaal zelfbeeld bij basisschoolkinderen. Er werd hierbij ook onderscheid gemaakt in individuele sporten en teamsporten. De resultaten van het onderzoek wijzen erop dat kinderen die meer tijd aan teamsport besteden, en niet aan individuele sport, een positiever sportief zelfbeeld hebben. Het positiever sportief zelfbeeld leidt weer tot een positiever globaal zelfbeeld bij deze kinderen. Er zijn in dit onderzoek geen verschillen gevonden in geslacht, sociale acceptatie, sportkwaliteit en waarde aan sport. De leeftijd van de kinderen in dit onderzoek was gemiddeld 9.8 jaar.

Inzicht in de samenhang tussen globaal zelfbeeld, sportieve activiteit, sociale acceptatie en sportief zelfbeeld, geeft belangrijke informatie voor interventies die gericht zijn op het verhogen van het globaal zelfbeeld. Daarbij ook voor interventies gericht op het verhogen van sportieve activiteit. Het is belangrijk om een positief globaal zelfbeeld te hebben, gezien dit geluksgevoelens en tevredenheid over het leven veroorzaakt en het de kans op suïcidale gedachten, angst en gevoelens van depressie verkleint. Daarnaast kan meer

onderzoek naar mediatierelaties tussen het zelfbeeld en sportieve activiteiten voor validering en eventueel uitbreiding van het EXSEM zorgen, waarbij onderzocht wordt of sociale acceptatie hier ook onderdeel van zou moeten zijn. Er is weinig recent onderzoek over de verschillen in samenhang tussen jongens en meisjes, wat betreft sociale acceptatie in samenhang met sportieve activiteit. Om deze reden is het belangrijk deze variabele mee te nemen in het huidige onderzoek. Daarnaast is het belangrijk onderscheid te maken in teamsport en individuele sport gezien hier in eerder onderzoek significante verschillen in zijn aangetoond.

In deze studie wordt daarom onderzocht of er een samenhang bestaat tussen globaal zelfbeeld en sportieve activiteit. Er wordt bekeken of deze samenhang gemedieerd wordt door het sportief zelfbeeld en/of sociale acceptatie. Tevens wordt onderzocht of er verschil is in samenhang tussen tijd in teamsport en tijd in individuele sport, en tussen jongens en meisjes. Verwacht wordt allereerst dat er tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld een samenhang is. Daarnaast wordt er verwacht dat deze samenhang gemedieerd wordt door het sportief zelfbeeld en sociale acceptatie. Ten derde wordt er een sterkere samenhang verwacht tussen sportieve activiteit, globaal zelfbeeld en sportief zelfbeeld of sociale acceptatie, wanneer kinderen deelnemen aan teamsporten, dan wanneer kinderen deelnemen aan individuele sporten. Vervolgens wordt er verwacht dat er bij meisjes een sterkere samenhang is tussen sportieve activiteit, sportief zelfbeeld en globaal zelfbeeld. Onafhankelijk van het type sport dat het meisje beoefent. Tot slot wordt er verwacht dat er bij meisjes een sterkere samenhang is tussen sportieve activiteit, sociale acceptatie en globaal zelfbeeld. Verwacht wordt dat deze samenhang bij teamsport sterker zal zijn dan bij individuele sport.

Methoden

De huidige studie betreft een cross-sectionele studie. Het is onderdeel van de ‘Be active, be happy’-studie, een onderzoek naar de samenhang tussen motorisch functioneren, fysieke activiteit en globaal zelfbeeld bij kinderen van groep 4 tot en met groep 8. Deze studie is door de Facultair Ethische Toetsingscommissie (FETC) goedgekeurd.

Participanten:

Er hebben 57 reguliere basisschoolkinderen, met een gemiddelde leeftijd van 8.02 (.99), van groep 4 tot en met 8 meegedaan met dit onderzoek. Dit waren 29 meisjes met een gemiddelde leeftijd van 8.10 jaar (.18) en 28 jongens met een gemiddelde leeftijd van 7.93

jaar (.19). Hiervan waren 47 kinderen autochtoon en 10 kinderen allochtoon. Voor een overzicht van de demografische variabelen, zie Tabel 1.

Tabel 1

Percentages van de achtergrondvariabelen Geslacht, Opleidingsniveau, Groep en Etniciteit.

	n (%)
Geslacht	
- Jongen	28 (49.1)
- Meisje	29 (50.9)
Groep	
- 4	25 (43.8)
- 5	27 (47.4)
- 6	2 (3.5)
- 7	1 (1.8)
- 8	2 (3.5)
Etniciteit	
- Autochtoon	47 (82.5)
- Allochtoon	10 (18.5)

Meetinstrumenten:

Competentiebelevingsschaal voor Kinderen (CBSK)

Om het globaal zelfbeeld, sportief zelfbeeld en zelfbeeld over sociale acceptatie bij kinderen te meten is de CBSK gebruikt. Deze vragenlijst bestaat uit de volgende sub-schalen: sportieve vaardigheden, gedragshouding, schoolvaardigheden, sociale acceptatie, fysieke verschijning en gevoel van eigenwaarde. Voor dit onderzoek zal gebruik gemaakt worden van uitkomsten op de subschalen: sportieve vaardigheden (sportief zelfbeeld), sociale acceptatie en gevoel van eigenwaarde (globaal zelfbeeld). Iedere sub-schaal bestaat uit zes meerkeuzevragen, waarbij het kind twee stellingen werd voorgelegd. Het kind moest kiezen welke van de twee stellingen het beste bij hem/haar past. Per stelling waren er vervolgens twee antwoordopties: ‘helemaal waar’ of ‘een beetje waar’. Iedere vraag werd gescoord op een schaal van 1 tot 4, waardoor er per subschaal een minimum score van 6 en een maximum score van 24 kon worden behaald.

In 1998 zijn de psychometrische kwaliteiten van de CBSK onderzocht door de COTAN. Deze zijn toentertijd als voldoende beoordeeld (Egberink, Janssen & Vermeulen, 1998). De interne consistentie van de gebruikte subschalen is (ruim)voldoende (Sportieve vaardigheden .70; Sociale acceptatie .74 en Gevoel van eigenwaarde .74). De test-hertest betrouwbaarheid is ook van voldoende kwaliteit (Sportieve vaardigheden .83; Sociale

acceptatie .68 en Gevoel van eigenwaarde .74 (Veerman, Straathof, Treffers, Van den Bergh & Ten Brink, 2004)). De COTAN beoordeelde de begripsvaliditeit als voldoende, de criteriumvaliditeit is niet onderzocht (COTAN, 2014).

Zelfontwikkelde vragenlijst Sportieve Activiteiten

Om de participatie in sportieve activiteit te meten werd een zelfontwikkelde vragenlijst afgenomen. Er werd aan het kind gevraagd welke sporten hij afgelopen maand beoefende en hoeveel minuten hij dat deed. Op de lijst stonden negentien bestaande sporten en er was ruimte om onbekende sporten te noteren, wanneer de sport van het kind nog niet vernoemd was. Achter het type sport werd het aantal minuten sporten per week genoteerd. Evenals in eerdere onderzoeken worden ingevulde sportieve activiteiten gerangschikt en onderverdeeld in teamsporten en individuele sporten (Hansen, 2006; Jacobs et al., 2005). Als een kind twee of meer sporten beoefende werden de uren bij elkaar opgeteld. De psychometrische kwaliteiten van deze vragenlijst zijn niet bekend.

Procedure:

Voor het werven van de participanten werden, verdeeld over Nederland, meerdere scholen benaderd. Deze scholen kregen een informatiebrief toegestuurd waarin duidelijk omschreven stond wat de bedoeling was van het onderzoek. Na akkoord van de scholen, werden na de kerstvakantie brieven verstuurd naar de ouders van kinderen uit de groepen 4 tot en met 8. In deze brieven werd toestemming gevraagd aan de ouders om hun kinderen deel te laten nemen aan het onderzoek (informed consent). Iedere student heeft een school bezocht om daar het onderzoek uit te voeren. Kinderen werden (eind januari/februari) twee keer uit de klas gehaald. De eerste keer werd er individueel een motorische test afgenomen, de Movement Assessment Battery for Children - Second Edition (MABC-2). Tevens werd er de kinderen gevraagd hoeveel uren ze per maand deelnamen aan sportieve activiteiten en werden lengte en gewicht gemeten. Afname van de motorische test, het beantwoorden van de vraag over deelname aan sportieve activiteiten en het meten van lengte en gewicht kostte in totaal dertig minuten. De tweede keer dat het kind uit de klas werd gehaald, werden de gecomprimeerde 'Competentiebelevingsschaal voor Kinderen (CBSK)' en de 'Hoe ik vind dat ik het doe? - vragenlijst' in kleine groepjes (drie à vijf kinderen) afgenomen. Het invullen van deze vragenlijsten kostte in totaal ongeveer vijftien minuten.

Analyse:

Allereerst zijn de gemiddelden en de standaarddeviaties berekend. Met behulp van een Shapiro-Wilktest is onderzocht of de data normaal verdeeld is. De data bleek niet normaal

verdeeld te zijn ($p < .05$) en daarom zijn er non-parametrische statistische analyses gedaan. Om de samenhang tussen globaal zelfbeeld, sportieve activiteit, sportief zelfbeeld en sociale acceptatie te berekenen is gebruik gemaakt van een Spearman correlatietoets.

Wanneer er een samenhang gevonden wordt tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld moet onderzocht worden of deze samenhang gemedieerd wordt door sportief zelfbeeld en/of sociale acceptatie. Dit werd middels een regressieanalyse getoetst. Voor deze analyses werd de methode van Baron en Kenny (1986) gebruikt. Er is gekeken of er een relatie is tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld. Vervolgens werd sportief zelfbeeld toegevoegd. Wanneer de samenhang tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld hierdoor gedeeltelijk wordt verklaard is er sprake van partiële mediatie. Wanneer de samenhang tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld in zijn geheel wordt verklaard door sportief zelfbeeld, dan is er sprake van volledige mediatie. Dit proces werd herhaald met de mediator sociale acceptatie. Om te controleren of de verschillen in samenhang tussen jongens en meisjes en in samenhang tussen teamsport en individuele sport significant waren, zijn de correlatiecoëfficiënten berekend en omgezet in z-scores.

Resultaten

Descriptieve statistieken

Uiteindelijk hebben 56 participanten alle vragenlijsten en testen volledig ingevuld en uitgevoerd. De gemiddelden, standaarddeviaties en intercorrelaties van de uitkomstmaten zijn weergegeven in Tabel 2. Uit de normaliteitstest kwam een significant resultaat. Dit betekent dat de data niet normaal verdeeld is. Met behulp van Logtransformatie werd gekeken of de data dan wel normaal verdeeld zou zijn. Ook de getransformeerde data was niet normaal verdeeld, waardoor de Spearman test gebruikt werd om de samenhang te onderzoeken tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld.

Samenhang sportieve activiteit, sportief zelfbeeld, sociale acceptatie en globaal zelfbeeld

Er is geen samenhang gevonden tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld ($p = .742$). Er is wel een positieve, matige samenhang gevonden tussen sportief zelfbeeld en globaal zelfbeeld, $r_s = .385$; $p = .003$, en tussen sociale acceptatie en globaal zelfbeeld, $r_s = .506$; $p = .000$. Er is echter geen significante samenhang gevonden tussen sportief zelfbeeld en sportieve activiteit ($p = .547$), en tussen sociale acceptatie en sportieve activiteit ($p = .096$).

Verskil in samenhang tussen jongens en meisjes

Wanneer er voor jongens en meisjes apart wordt gekeken naar een samenhang tussen

sportieve activiteit en globaal zelfbeeld, worden er geen significante resultaten gevonden (jongens: $p = .908$ en meisjes: $p = .439$). De samenhang verschilde niet significant tussen jongens en meisjes ($p = .538$). Er was een significante, matige samenhang tussen sportief zelfbeeld en globaal zelfbeeld bij meisjes, $r_s = .440$; $p = .017$, maar niet bij jongens ($p = .094$). Het verschil in samenhang tussen jongens en meisjes was niet significant ($p = .645$). Er was een samenhang tussen sociale acceptatie en globaal zelfbeeld voor meisjes, $r_s = .622$; $p = .000$, maar niet voor jongens ($p = .059$). Het verschil in samenhang tussen jongens en meisjes was niet significant ($p = .227$). Er is echter geen samenhang gevonden tussen sportief zelfbeeld en sportieve activiteit bij zowel meisjes ($p = .275$) als jongens ($p = .584$). Het verschil in samenhang tussen meisjes en jongens was niet significant ($p = .137$). Er is ten slotte ook geen samenhang gevonden tussen sociale acceptatie en sportieve activiteit bij zowel meisjes ($p = .081$) als jongens ($p = .624$). Het verschil in samenhang tussen meisjes en jongens was niet significant ($p = .242$).

Verskil tussen tijd in team- en individuele sport

Er werd geen samenhang gevonden tussen tijd in individuele sport en globaal zelfbeeld ($p = .864$), en ook niet tussen tijd in teamsport en globaal zelfbeeld ($p = .668$). Het verschil in samenhang tussen tijd in individuele sport en teamsport is niet significant ($p = .673$). Tussen tijd in individuele sport en sportief zelfbeeld werd geen samenhang gevonden ($p = .786$), en ook niet tussen tijd in teamsport en sportief zelfbeeld ($p = .696$). Het verschil in samenhang tussen tijd in individuele sport en teamsport is niet significant ($p = .643$). Tussen tijd in individuele sport en sociale acceptatie werd geen samenhang gevonden ($p = .647$), en ook niet tussen tijd in teamsport en sociale acceptatie ($p = .294$). Het verschil in samenhang tussen tijd in individuele sport en teamsport is niet significant ($p = .673$). Er is bekeken of hierin nog verschillen waren tussen jongens en meisjes, dit was niet het geval ($p > .05$).

Mediatieanalyse

De data van het onderzoek was niet normaal verdeeld. Zelfs na de Logtransformatie was de data niet normaal verdeeld. Tevens werd er geen samenhang gevonden tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld. Hierdoor kon er geen mediatieanalyse uitgevoerd worden. Er kunnen alleen uitspraken gedaan worden over de samenhang tussen de losse constructen.

Tabel 2

Gemiddelden, standaarddeviaties en intercorrelaties van de verschillende uitkomstmaten

	M	SD	1	2	2a	2b	3	4
1. Globaal zelfbeeld	20.83	3.37						
2. Sportieve activiteit	133.89	82.23	.045					
2a. Sportieve activiteit in groepsverband	75.08	87.38	.059	.712**				
2b. Individuele sportieve activiteit	58.80	76.27	-.023	.028	-.602**			
3. Sportief zelfbeeld	18.10	3.23	.385**	.082	.053	-.037		
4. Sociale acceptatie	18.83	3.78	.506**	.225	.143	.062	.451**	

Opmerking. * $p \leq .05$; ** $p \leq .01$

Discussie

Huidig onderzoek richtte zich op de relatie tussen globaal zelfbeeld en sportieve activiteit. Er werd gekeken of sociale acceptatie en/of het sportief zelfbeeld de samenhang tussen globaal zelfbeeld en sportieve activiteit mediëren. Daarnaast werd bekeken of er verschillen in samenhang tussen sportieve activiteit, globaal zelfbeeld, sociale acceptatie en sportief zelfbeeld waren tussen jongens en meisjes. Ook werd er onderzocht of er verschillen waren tussen tijd in individuele sport en tijd in teamsport. De resultaten uit dit onderzoek kunnen ingezet worden bij het verbeteren van het globaal zelfbeeld van kinderen. Er kan gedacht worden aan interventieprogramma's waarbij kinderen gemotiveerd worden om meer te sporten.

Huidig onderzoek heeft geen samenhang aan kunnen tonen tussen globaal zelfbeeld en sportieve activiteit bij basisschoolkinderen. Dit komt niet overeen met de verwachtingen en eerdere bevindingen (Fletcher et al., 2003; McHale et al., 2005; Simpkins et al., 2006; Smith & Smoll, 2002). Eerdere studies zijn echter uitgevoerd bij oudere kinderen (met een gemiddelde leeftijd tussen de 10 en 14 jaar). Uit onderzoek blijkt dat oudere kinderen sportief actief zijn belangrijker vinden dan jongere kinderen, wat er mogelijk voor zorgt dat oudere kinderen een positiever globaal zelfbeeld ervaren wanneer ze sportief actief zijn (Eccles, Wigfield, Harold & Blumenfeld, 1993). Uit de meta-analyse van Sibley en Etnier (2003)

bleek ook al dat de leeftijdsgroep van dit onderzoek (groep 4 tot en met groep 8) de minst sterke samenhang laat zien tussen sportieve activiteit en globaal zelfbeeld, in vergelijking met oudere en jongere kinderen. Mogelijk wordt daarnaast het globaal zelfbeeld door andere domeinen krachtiger beïnvloed, dan het participeren in sportieve activiteiten. Bepaalde karaktereigenschappen, zoals neuroticisme, vertonen bijvoorbeeld een sterke (negatieve) samenhang met globaal zelfbeeld (Watson, Suls & Haig, 2002).

Er is zoals verwacht een significante samenhang gevonden tussen sportief zelfbeeld en globaal zelfbeeld. In eerdere onderzoeken kwam dit ook al naar voren (Bowker et al., 2003; Jackson & Marsh, 1986; Noordstar et al., 2016; Sonstroem et al., 1994). Huidig onderzoek toont aan dat deze, door Sonstroem et al. (1994) in het EXSEM veronderstelde, samenhang ook al aanwezig is bij kinderen in de basisschool.

Ook is er volgens verwachting een samenhang gevonden tussen globaal zelfbeeld en sociale acceptatie. Dit komt overeen met eerder onderzoek (Babiss & Gangwisch, 2009; Daniels & Leaper, 2006; McGee et al., 2006; Smith, 2003). Het EXSEM zou mogelijk uitgebreid kunnen worden met sociale acceptatie als nieuw construct, gezien dit niet de eerste keer is dat dit resultaat wordt gevonden. Het bevestigt dat sociale acceptatie ook een belangrijk construct is, dat samenhang vertoont met globaal zelfbeeld. Voordat sociale acceptatie toegevoegd zou kunnen worden, moet er meer onderzoek gedaan worden naar de samenhang tussen sociale acceptatie en sportieve activiteit.

Er is onverwacht geen samenhang gevonden tussen sportief zelfbeeld en sportieve activiteit. In eerdere onderzoeken werd deze samenhang wel gevonden (Bowker et al., 2003; Jackson & Marsh, 1986; Sonstroem et al., 1994). Onderzoek heeft aangetoond dat kinderen van 10 jaar en jonger meer externe feedback gebruiken, zoals complimenten van ouders, om te gaan sporten. Sportief zelfbeeld, welke door intrinsieke motivatie wordt verhoogd, hangt mogelijk om deze reden niet samen met globaal zelfbeeld bij deze kinderen (Horn & Hasbrook, 1987; Horn & Weiss, 1991; Noordstar, 2016).

Er is geen samenhang gevonden tussen sociale acceptatie en sportieve activiteit. Dit is niet volgens verwachting (Babiss & Gangwisch, 2009; Daniels & Leaper, 2006; McGee et al., 2006; Smith, 2003). Er zijn mogelijk andere factoren die een grotere samenhang laten zien met sociale acceptatie bij kinderen, zoals de Theory of Mind (inlevingsvermogen in gedachten en gevoelens van het kind zelf en anderen) en schoolprestaties. Kinderen ervaren mogelijk meer sociale acceptatie in de schoolcontext, dan op een sportvereniging (Caputi, Lecce, Pagnin & Banerjee, 2012; Slaughter, Dennis & Pritchard, 2002; Wentzel & Caldwell, 1997).

Vershil in samenhang tussen jongens en meisjes

Wanneer de samenhang tussen sportief zelfbeeld en globaal zelfbeeld apart voor jongens en meisjes wordt onderzocht, is deze zoals verwacht alleen significant bij meisjes. In eerdere studies kwam naar voren dat er bij meisjes een significante samenhang bestaat tussen globaal zelfbeeld en sportief zelfbeeld (Bowker et al., 2003; Noordstar et al., 2016). Een mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat meisjes successen en falen meer betrekken op hun eigen vermogen en dat jongens dit meer koppelen aan externe oorzaken (Wigfield, Battle, Keller & Eccles, 2002). Hierdoor heeft het sportief zelfbeeld mogelijk bij meisjes, en niet bij jongens, invloed op het globaal zelfbeeld.

De verschillen tussen jongens en meisjes in samenhang zijn echter niet significant gebleken. Dat betekent dat de resultaten mogelijk anders uit zouden vallen bij een hogere steekproef. Verwacht wordt dat jongens dan net wel een significant effect zouden laten zien.

Verskil tussen tijd in team- en individuele sport

Zowel voor tijd in individuele sport als tijd in teamsport wordt geen samenhang gevonden met sportief zelfbeeld. In tegenstelling tot de opgestelde hypothese, worden er ook geen verschillen gevonden in samenhang tussen tijd in teamsport en tijd in individuele sport. In eerdere studies van Jacobs et al. (2005); Pedersen en Seidman (2004); Slutzky en Simpkins (2009), werd wel gevonden dat het beoefenen van een teamsport, meer dan een individuele sport, een hoog sportief zelfbeeld voorspelt. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat jongere kinderen, zoals eerder beschreven, hun sportief zelfbeeld nog aan het ontwikkelen zijn. Ze worden mogelijk op deze leeftijd nog gedreven door de uitkomst van het sporten; het winnen van een wedstrijd, ongeacht of zij een teamsport of individuele sport beoefenen (Horn & Hasbrook, 1987; Horn & Weiss, 1991).

Er wordt tevens, zowel tussen tijd in individuele sport en sociale acceptatie, als tussen tijd in teamsport en sociale acceptatie geen samenhang gevonden. Er worden ook geen significante verschillen in samenhang gevonden tussen tijd in teamsport en tijd in individuele sport. Dit was niet volgens verwachting, gezien eerder onderzoek deze verschillen in samenhang wel vond (Dimech & Seiler, 2011; McHale, 2005; Sandstrom & Coie, 1999). Als kinderen zoals eerder beschreven inderdaad hun sociale contacten ergens anders zoeken, maakt het geen verschil of het kind een team- of een individuele sport beoefent. Mogelijk zouden andere meetinstrumenten voor het meten van sociale acceptatie, zoals het oordeel van leeftijdsgenoten, ook verschil kunnen maken (Smith, 2003).

Er zijn een aantal kritiekpunten van het onderzoek die aandacht behoren te krijgen. Mogelijk zijn de resultaten van het onderzoek beïnvloed doordat er een kleine steekproef is

gebruikt. Daarnaast was het meetinstrument voor sportieve activiteit zelfontworpen en daardoor niet getest op betrouwbaarheid en validiteit. Dit kan de resultaten beïnvloed hebben. Het is bovendien niet mogelijk om aan de hand van deze studie causale uitspraken te doen. Er is niet duidelijk of sociale acceptatie het globaal zelfbeeld verhoogt of andersom. Hetzelfde geldt voor de samenhang tussen sportief zelfbeeld en globaal zelfbeeld. Er moet ten slotte rekening gehouden worden met de beperkte mate van generaliseerbaarheid van de steekproef. Aan het onderzoek hebben voornamelijk Nederlandse, welvarende kinderen uit groep 4 tot en met groep 8 meegedaan. Hierdoor kunnen slechts uitspraken over deze groep worden gedaan, en niet over kinderen die niet tot deze groep behoren.

Ondanks de genoemde aandachtspunten is het onderzoek vernieuwend geweest. Er was nog niet veel bekend over deze leeftijdsgroep, met betrekking tot globaal zelfbeeld, sportieve activiteit, sociale acceptatie en sportief zelfbeeld. Wat ook vernieuwend was aan dit onderzoek is dat de tijd in teamsport en tijd in individuele sport vergeleken werden in combinatie met de hiervoor genoemde constructen.

Voor toekomstig onderzoek kan het interessant zijn het EXSEM bij dezelfde leeftijdsgroep te testen, met een grotere steekproef. Daarnaast is het aan te raden om een longitudinale studie uit te voeren, waarbij sportieve activiteit, globaal zelfbeeld, sportief zelfbeeld en sociale acceptatie over langere tijd worden gemeten. Het is belangrijk om in toekomstig onderzoek ook verschillen in etniciteit mee te nemen, gezien er mogelijk grote verschillen bestaan tussen etnische groepen in sportieve activiteit in samenhang met globaal zelfbeeld (Erkut & Tracy, 2002; Ewing, Gano-Overway, Branta & Seefeldt, 2002). Ten slotte zou het waardevol zijn om te onderzoeken of er inderdaad een samenhang is tussen leeftijdscategorie en globaal welzijn in samenhang met sportieve activiteit.

Samengevat bevestigt dit onderzoek dat er bij basisschoolkinderen samenhang bestaat tussen globaal zelfbeeld en sociale acceptatie, en tussen globaal zelfbeeld en sportief zelfbeeld. Wanneer jongens en meisjes vergeleken worden, blijkt er alleen een samenhang te bestaan bij meisjes. Er is geen samenhang gevonden tussen sportieve activiteit (zowel in groepsverband als individueel) en globaal zelfbeeld, sportief zelfbeeld en sociale acceptatie. De samenhang tussen globaal zelfbeeld en sociale acceptatie, en tussen globaal zelfbeeld en sportief zelfbeeld bevestigt dat globaal zelfbeeld een multidimensionaal construct is, dat is opgebouwd uit subonderdelen van het zelfbeeld, zoals weergegeven in het EXSEM. Dit is waardevolle kennis, omdat ook uit eerder onderzoek blijkt dat interventies aangepast op deze subonderdelen effectiever werken dan op het globaal zelfbeeld (O'Mara, Marsh, Craven & Debus, 2006).

Literatuurlijst

- Babiss, L. A., & Gangwisch, J. E. (2009). Sports participation as a protective factor against depression and suicidal ideation in adolescents as mediated by self-esteem and social support. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics, 30*(5), 376-384. doi:10.1097/DBP.0b013e3181b33659
- Baron, R.M., & Kenny, D.A. (1986). The moderator–mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology, 51*(6), 1173-1182.
- Basterfield, L., Adamson, A. J., Frary, J. K., Parkinson, K. N., Pearce, M. S., Reilly, J. J., & Gateshead Millennium Study Core Team. (2011). Longitudinal study of physical activity and sedentary behavior in children. *Pediatrics, 127*(1), 24-30.
- Biddle, S. J., & Asare, M. (2011). Physical activity and mental health in children and adolescents: a review of reviews. *British journal of sports medicine, 45*, 886-895. doi: 10.1136 /bjsports-2011-090185
- Bowker, A., Gadbois, S., & Cornock, B. (2003). Sports participation and self-esteem: Variations as a function of gender and gender role orientation. *Sex roles, 49*(1-2), 47-58. doi:10.1023/A:1023909619409
- Caputi, M., Lecce, S., Pagnin, A., & Banerjee, R. (2012). Longitudinal effects of theory of mind on later peer relations: the role of prosocial behavior. *Developmental psychology, 48*(1), 257.
- Cleland, V., Timperio, A., Salmon, J., Hume, C., Baur, L. A., & Crawford, D. (2010). Predictors of time spent outdoors among children: 5-year longitudinal findings. *Journal of Epidemiology & Community Health, 64*, 400-406. doi:10.1136/jech.2009.087460
- Cole, D. A., Maxwell, S. E., Martin, J. M., Peeke, L. G., Seroczynski, A. D., Tram, J. M., ... & Maschman, T. (2001). The development of multiple domains of child and adolescent self-concept: A cohort sequential longitudinal design. *Child development, 72*(6), 1723-1746. doi:10.1111/1467-8624.00375
- Daniels, E., & Leaper, C. (2006). A longitudinal investigation of sport participation, peer acceptance, and self-esteem among adolescent girls and boys. *Sex Roles, 55*(11-12), 875-880. doi:10.1007/s11199-006-9138-4
- Dimech, A. S., & Seiler, R. (2011). Extra-curricular sport participation: A potential buffer against social anxiety symptoms in primary school children. *Psychology of Sport and Exercise, 12*(4), 347-354. doi:10.1016.2011.03.007

- Dishman, R. K., Hales, D. P., Pfeiffer, K. A., Felton, G. A., Saunders, R., Ward, D. S., ... & Pate, R. R. (2006). Physical self-concept and self-esteem mediate cross-sectional relations of physical activity and sport participation with depression symptoms among adolescent girls. *Health Psychology, 25*(3), 396-407.
- Eccles, J. S., & Harold, R. D. (1991). Gender differences in sport involvement: Applying the Eccles' expectancy-value model. *Journal of applied sport psychology, 3*(1), 7-35. doi: 10.1080/10413209108406432
- Eccles, J., Wigfield, A., Harold, R. D., & Blumenfeld, P. (1993). Age and gender differences in children's self-and task perceptions during elementary school. *Child development, 64*(3), 830-847. doi:10.1111/1467-8624.ep9308115032
- Egberink, I. J. L., Janssen, N. A. M., & Vermeulen, C. S. M. (1998). Competentie Belevingsschaal voor Kinderen, CBSK. COTAN beoordeling 1998, Verkregen van: www.cotandocumentatie.nl
- Erikson, E. H. (1963). *Childhood and society (2nd ed.)*. New York: Norton.
- Erkut, S., & Tracy, A. J. (2002). Predicting adolescent self-esteem from participation in school sports among Latino subgroups. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences, 24*, 409–429. doi:10.1177/0739986302238212
- Ewing, M. E., Gano-Overway, L. A., Branta, C. F., & Seefeldt, V. D. (2002). The role of sports in youth development. *Paradoxes of youth and sport, 31-47*.
- Fletcher, A. C., Nickerson, P., & Wright, K. L. (2003). Structured leisure activities in middle childhood: Links to well-being. *Journal of Community Psychology, 31*(6), 641-659. doi:10.1002/jcop.10075
- Fredricks, J. A., & Eccles, J. S. (2002). Children's competence and value beliefs from childhood through adolescence: growth trajectories in two male-sex-typed domains. *Developmental Psychology, 38*, 519-533. doi:10.1037/0012-1649.38.4.519
- Hansen, D. (2006). Conceptual categories of organized youth activities: Refining categories. *Biennial meeting of the Society for Research on Adolescence, San Francisco*.
- Harter, S. (1981). A model of mastery motivation in children: Individual differences and developmental change. *Aspects of the development of competence: The Minnesota symposia on child psychology, 14*, 215-255. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Harter, S. (1989). Causes, correlates, and functional role of global selfworth: A life-span perspective. 69–97. New Haven, CT: Yale University Press.
- Harter, S. (1993). Visions of self: Beyond the me in the mirror. *Developmental perspectives*

- on motivation*, 40, 99-144. Lincoln, NE: University of Nebraska Press.
- Harter, S. (1999). *The construction of the self: A developmental perspective*. New York, NY, US: Guilford Press.
- Harter, S. (2006). The self. *Handbook of child psychology*, 505-570. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Horn, T. S., & Hasbrook, C. A. (1987). Psychological characteristics and the criteria children use for self-evaluation. *Journal of Sport Psychology*, 9, 208–221.
- Horn, T. S., & Weiss, M. R. (1991). A developmental analysis of children's self-ability judgments in the physical domain. *Pediatric Exercise Science*, 3, 310–326.
- Jackson, S. A., & Marsh, H. W. (1986). Athletic or antisocial? The female sport experience. *Journal of Sport Psychology*, 8(3), 198-211.
- Jacobs, J. E., Lanza, S., Osgood, D. W., Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2002). Changes in children's self-competence and values: gender and domain differences across grades one through twelve. *Child Development*, 73, 509-527.
- Jacobs, J. E., Vernon, M. K., & Eccles, J. S. (2005). Activity choices in middle childhood: The roles of gender, self-beliefs, and parents' influence. *Organized activities as contexts of development: Extracurricular activities, after-school and community programs*, 235-254. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Jaffee, L., & Ricker, S. (1993). Physical activity and self-esteem in girls: The teen years. *Melpomene Journal*, 12(3), 19-26.
- Mahoney, J. L., Larson, R. W., Eccles, J. S., & Lord, H. (2005). Organized activities as developmental contexts for children and adolescents. *Organized activities as contexts of development: Extracurricular activities, after-school and community programs*, 3-22. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Marsh, H. W. (1990). A multidimensional, hierarchical model of self-concept: Theoretical and empirical justification. *Educational psychology review*, 2(2), 77-172. doi:10.1007/BF01322177
- Marsh, H. W., Gerlach, E., Trautwein, U., Lüdtke, O., & Brettschneider, W. D. (2007). Longitudinal Study of Preadolescent Sport Self-Concept and Performance: Reciprocal Effects and Causal Ordering. *Child Development*, 78(6), 1640-1656. doi:10.1111/j.1467-8624.2007.01094
- Marsh, H. W., & O'Mara, A. (2008). Reciprocal effects between academic self-concept, self-esteem, achievement, and attainment over seven adolescent years: Unidimensional and multidimensional perspectives of self-concept. *Personality*

- and Social Psychology Bulletin*, 34(4), 542-552. doi:10.1177/0146167207312313
- McGee, R., Williams, S., Howden-Chapman, P., Martin, J., & Kawachi, I. (2006). Participation in clubs and groups from childhood to adolescence and its effects on attachment and self-esteem. *Journal of Adolescence*, 29, 1-17. doi:10.1016/j.adolescence.2005.01.003
- McHale, J. P., Vinden, P. G., Bush, L., Richer, D., Shaw, D., & Smith, B. (2005). Patterns of personal and social adjustment among sport-involved and noninvolved urban middle school children. *Sociology of Sport Journal*, 22(2), 119-136.
- Messner, M. A. (2002). *Taking the field: Women, men, and sports*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Noordstar, J. J., van der Net, J., Jak, S., Helders, P. J., & Jongmans, M. J. (2016). Global self-esteem, perceived athletic competence, and physical activity in children: A longitudinal cohort study. *Psychology of Sport and Exercise*, 22, 83-90. doi:10.1016/j.psychsport.2015.06.009
- O'Mara, A. J., Marsh, H. W., Craven, R. G., & Debus, R. L. (2006). Do self-concept interventions make a difference? A synergistic blend of construct validation and meta-analysis. *Educational Psychologist*, 41(3), 181-206. doi:10.1207/s15326985ep4103_4
- Paradise, A. W., & Kernis, M. H. (2002). Self-esteem and psychological well-being: Implications of fragile self-esteem. *Journal of social and clinical psychology*, 21(4), 345-361. doi:10.1521/jscp.21.4.345.22598
- Pedersen, S., & Seidman, E. (2004). Team sports achievement and self-esteem development among urban adolescent girls. *Psychology of Women Quarterly*, 28(4), 412-422. doi:10.1111/j.1471-6402.2004.00158
- Richman, E. L., & Shaffer, D. R. (2000). If you let me play sports. *Psychology of Women Quarterly*, 24(2), 189-199. doi:10.1111/j.1471-6402.2000.tb00200
- Roberts, G. C., & Treasure, D. C. (1992). Children in sport. *Sport Science Review*, 1, 46-64.
- Rosenberg, M., Schooler, C., Schoenbach, C., & Rosenberg, F. (1995). Global self-esteem and specific self-esteem: Different concepts, different outcomes. *American sociological review*, 141-156. doi:10.2307/2096350
- Shavelson, R. J., Hubner, J. J., & Stanton, G. C. (1976). Self-concept: Validation of construct interpretations. *Review of educational research*, 46(3), 407-441.
- Sibley, B. A., & Etnier, J. L. (2003). The relationship between physical activity and cognition in children: a meta-analysis. *Pediatric exercise science*, 15(3), 243-256. doi:10.1123

/pes.15.3.243

- Simpkins, S., Fredricks, J. A., Davis-Kean, P. E., & Eccles, J. S. (2006). Healthy mind, healthy habits. *Developmental contexts in middle childhood: Bridges to adolescence and adulthood*, 283-302. New York: Cambridge University Press.
- Slaughter, V., Dennis, M. J., & Pritchard, M. (2002). Theory of mind and peer acceptance in preschool children. *British journal of developmental psychology*, 20(4), 545-564. doi: 10.1348/026151002760390945
- Slutzky, C. B., & Simpkins, S. D. (2009). The link between children's sport participation and self-esteem: Exploring the mediating role of sport self-concept. *Psychology of Sport and Exercise*, 10(3), 381-389. doi:10.1016/j.psychsport.2008.09.006
- Smith, A. L. (2003). Peer relationships in physical activity contexts: a road less traveled in youth sport and exercise psychology research. *Psychology of Sport and Exercise*, 4, 25-39. doi:10.1016/S1469-0292(02)00015-8
- Smith, R. E., & Smoll, F. L. (2002). Youth sports as a behavior setting for psychosocial interventions. *Exploring sport and exercise psychology*, 2, 341-371. doi:10.1037/10465-017
- Sonstroem, R. J., Harlow, L. L., & Josephs, L. (1994). Exercise and self-esteem: Validity of model expansion and exercise associations. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 16, 29-42.
- Sullivan, H. S. (1953). *The interpersonal theory of psychiatry*. New York: Norton.
- Taylor, C. B., Sallis, J. F., & Needle, R. (1985). The relation of physical activity and exercise to mental health. *Public health reports*, 100(2), 195-202.
- Veerman, J. W., Straathof, M. A. E., Treffers, D. A., Bergh, B. R. H. van den, & Brink, L. T. ten. (2004). *Competentiebelevingsschaal voor kinderen*. Amsterdam: Harcourt Test Publishers.
- Vilhjalmsson, R., & Thorlindsson, T. (1992). The integrative and physiological effects of sport participation: A study of adolescents. *The Sociological Quarterly*, 33(4), 637-647. doi:10.1111/j.1533-8525.1992.tb00148
- Watson, D., Suls, J., & Haig, J. (2002). Global self-esteem in relation to structural models of personality and affectivity. *Journal of personality and social psychology*, 83(1), 185.
- Wentzel, K. R., & Caldwell, K. (1997). Friendships, peer acceptance, and group membership: Relations to academic achievement in middle school. *Child development*, 68(6), 1198-1209.

- Wigfield, A., Battle, A., Keller, L. B., & Eccles, J. S. (2002). Sex differences in motivation, self-concept, career aspiration, and career choice: Implications for cognitive development. *Biology, society, and behavior: The development of sex differences in cognition*, 21, 93-124. Greenwich, CT: Ablex Publishing.
- Wigfield, A., Eccles, J. S., Yoon, K. S., Harold, R. D., Arbreton, A. J., Freedman-Doan, C., & Blumenfeld, P. C. (1997). Change in children's competence beliefs and subjective task values across the elementary school years: A 3-year study. *Journal of educational psychology*, 89(3), 451.
- Zaccaro, S. J., Peterson, C., & Walker, S. (1987). Self-serving attributions for individual and group performance. *Social Psychology Quarterly*, 50, 257-263.